

Fremtidsfullmakt

Seniorkafe

27.09.2024

Vergemål

Offentlig oppnevnt verge av statsforvalter.

- Vanligvis er vergemål et frivillig hjelpetiltak der den som har verge beholder kontrollen over penger og verdiene så lenge hen makter.
- Men det finnes også regler fra å frata en person sin rettslige handleevne.
- Oppnevnes ved sinnslidelse, demens eller at man er ute av stand til å ta vare på sine egne interesser.
- Statsforvalter oppnevner en verge, og hvilke mandat denne vergen har.

Vergemål

Offentlig oppnevnt verge av statsforvalter.

- Vergen skal alltid lytte til personen det angår, og kan ikke motsette seg dennes ønsker med mindre det er godt begrunnet.
- Vergen skal gi råd, veiledning og bistand.
- Noen handlinger krever i tillegg samtykke fra Statsforvalteren
  - *Disposisjoner over fast eiendom.*
  - *Pantsettelse*
  - *Tegning av personforsikringer*
  - *Gaver*
  - *Arveforskudd*
- Regulert av vergelovens regler, og er lite fleksibel.

Fremtidsfullmakt

Ett privatrettslig *alternativ til vergemål.*

«En fremtidsfullmakt er en fullmakt til en eller flere personer om å representere fullmaktsgiveren etter at fullmaktsgiveren på grunn av sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred ikke lenger er i stand til å ivareta sine interesser innen de områder som omfattes av fullmakten»

Fremtidsfullmakt

Ett privatrettslig alternativ til vergemål.

- ❑ **Fremtidsfullmakt:**

- - privatrettslig avtale om hvem som blir fullmektig og hvilket mandat denne har.

- ❑ **Fullmaktsgiver:**

- - Den som frivillig utsteder fullmakt til andre.

- ❑ **Fullmektig(e):**

- - personen(e) som fullmakt av fullmaktsgiver.

Fremtidsfullmakt er en mer fleksibel løsning, enn vergemål.

Fremtidsfullmakt

Formkrav

- ❑ Mange krav må tilfredsstilles for at en fremtidsfullmakt skal være gyldig.
- ❑ Enda flere for at den skal være hensiktsmessig når den trer i kraft.
- ❑ Det som ikke er avtalt, har ikke fullmektigen fullmakt til.
- ❑ Det er ingen steder å henvende seg for å få en fullmakt forhåndsgodkjent.
- ❑ Det er derfor gode grunner til å søke bistand hos en advokat under dette arbeidet.
- ❑ Ikrafttredelse
  - *Be om legeerklæring dersom man er usikker på fullmaktsgiver sin tilstand.*
  - *Søk om stadfesting av Statsforvalter.*

Fremtidsfullmakt

Formkrav - Absolutte krav

□ Fullmakten:

- Må være skriftlig og presisere de områdene den gjelder for.
- Det må gå klart fram av avtalen at dens bestemmelser først skal gjelde etter at fullmaktsgiveren er blitt så svekket fysisk og/eller mentalt at hen ikke kan ivareta sine interesser på de områdene som er omtalt i avtalen.

□ Fullmaktsgiveren:

- Må ha evnen til å forstå fullmaktens betydning når den opprettes.
- Må ha fylt 18 år når fullmakten opprettes.
- Må undertegne avtalen mens vitnene ser på, eller i alle fall vedkjenne seg avtalen og signaturen sin overfor vitnene.

□ Fullmektigen:

- Fullmektigen må ha fylt 18 år, og kan ikke selv ha verge når fullmakten skal benyttes.

Fremtidsfullmakt

Formkrav - Absolutte krav

☐Avtalen:

- skal undertegnes av to vitner som fullmaktsgiver kan godta.
- Fullmaktsgiver skal være til stede når vitnene signerer.
- Det skal være fullmaktsgivers ønske at fullmakten blir underskrevet.
- Vitnene må ha fylt 18 år.
- Vitnene må forstå at dokumentet de signerer er en fremtidsfullmakt, men de trenger ikke å kjenne innholdet.
- Vitnene må forstå betydningen av å undertegne – de bekrefter at dette er fullmaktsgivers frie vilje og at hen er innforstått med betydningen av å opprette en fremtidsfullmakt.
- Fullmektigen og dennes nærstående (ektefelle, samboer, foreldre, barn og barnebarn) kan ikke være vitner

Fremtidsfullmakt

Formkrav - Anbefalt

- Dato for når fullmakten ble opprettet.
- Vitnenes fødselsdato og adresse/ kontaktinfo.
- Vitnenes relasjon til fullmaktsgiver.
- Vitner bekrefter at fullmaktsgiver oppretter fullmakten av egen fri vilje, og at fullmaktsgiver forstod innholdet og fremtidsfullmaktens betydning.
- Ved flere fullmektiger bør den enkeltes ansvarsområde gå klart frem av avtalen.

Fremtidsfullmakt

Innhold - Vær klokkeklar på hva fullmakten skal omfatte.

☐ Økonomiske Forhold

- Betale regninger, holde orden på økonomien
- Små gaver (bursdager, jul, konfirmasjon)
- Større gaver
- Disposisjon av eiendom (salg? Utleie? Vedlikehold?)
- Aksjer og fond
- Forskudd på arv

Fremtidsfullmakt

Innhold - Vær klokkeklar på hva fullmakten skal omfatte.

☐ Særlig om disposisjon av eiendom og arv

Fullmektigens oppgaver

[Min fullmektig/mine fullmektiger] skal ivareta mine [personlige og/eller økonomiske interesser],
[herunder/begrenset til]:

- [Å betale mine utgifter]
- [Å sørge for at min eiendom i [adresse og gnr/bnr/snr eventuelt andel nr., navn på borettslag og organisasjonsnummer] blir solgt på det tidspunkt jeg får fast sykehjemsplass eller tilsvarende. Ved reinvestering av midler i ny bolig gjelder fullmakten tilsvarende for denne eiendommen. Midlene fra salget skal, etter at all min gjeld er betalt, [deles likt mellom mine barn.]
- [Å sørge for at min fritidseiendom i [adresse og adresse og gnr/bnr/snr eventuelt andel nr] blir solgt på det tidspunkt jeg ikke lengre kan nyttiggjøre meg av denne. Midlene fra salget skal, etter at all min gjeld er betalt, [deles likt mellom mine barn.]
- [Å avhende løsøre gjenstander jeg ikke kan nyttiggjøre meg av når boligen er solgt. Dette skal gjøres i samråd med mine pårørende/i samsvar med testament].
- Å sørge for at hvert av mine barn får utdelt inntil kr [beløp] i gaver hvert år så lenge min økonomi gir rom for det. Det skal alltid være tilbake minimum kr [beløp] av mine likvide midler.
- Å sørge for at det søkes om de tjenester jeg har krav på og behov for, og eventuelt klage på vedtak.
- [Å stifte gjeld på mine vegne dersom det skulle være behov for det, herunder signere for utstedelse av uskifte- og skifteattest.]

Fremtidsfullmakt

Innhold - Vær klokkeklar på hva fullmakten skal omfatte.

- **Personlige forhold**

- Hvordan vil du ha det i hverdagen?
- Tannlege, frisør, nye klær etc?
- Når vil du på sykehjem?
- Hvem som skal representere deg overfor NAV, kommune og sykehjem.
- Synspunkter til om legene skal gi deg livsforlengende behandling.
- Synspunkter på hva som skal skje med deg etter du er død

Trygghet

En anmodning

BankID:

- Personlig signatur, og skal aldri benyttes av andre!
- Stor fare for misbruk og svindel, særlig utsatt i en fase hvor man er glemsk etc.
- Bør sperres dersom man blir ute av stand til å ta vare på økonomien selv.
- Som bank er vi pålagt at man skal kunne benytte tjenester også uten BankID.
- Store beløp på konto, kan låses på f.eks fastrentekonto. Tryggere mot svindel.

Helse Norge App

- Helserettslig samtykkekompetanse.
- Mulighet for å logge inn uten BankID.

Fremtidsfullmakt

Trygghet – Søk hjelp

- ❑ Helse Norge: [Helserettslig samtykkekompetanse](#)
- ❑ Statsforvalteren: [Eksempel på fremtidsfullmakt](#)
- ❑ Juridisk bistand på nett: [Oppdalsbanken / juridiske tjenester – Justify](#)
- ❑ Statsforvalteren: [Ikrafttredelse av fremtidsfullmakt](#)